

طبیعت در شعر شفیعی کدکنی

www.ketab.ir

نویسنده:

حدیث درفشی

چویل ۱۴۰۱

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	:	درفشی، حدیث، ۱۳۵۶-
عنوان و نام پدیدآور	:	طبیعت در شعر شفیعی کدکنی / نویسنده حدیث درفش.
مشخصات نشر	:	یاسوج : چویل، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	:	۲۹۳ص.
شابک	:	978-600-445-138-3
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	شفیعی کدکنی، محمدرضا، ۱۳۱۸ -- نقد و تفسیر
موضوع	:	شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد
		Persian poetry -- 20 th century -- History and criticism
		طبیعت در ادبیات
		Nature in literature
رده‌بندی کنگره	:	PIR ۸۱۱۳
رده‌بندی دیویی	:	۸۱۱/۶۳۰۹
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۸۵۹۵۶۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیبا

«طبیعت در شعر شفیعی کدکنی»

نویسنده	:	حدیث درفش
ناشر	:	چویل
صفحه‌آرا	:	الناز فرهنگد
تیراژ	:	۵۰۰ جلد
نویت چاپ	:	اول ۱۴۰۱
تعداد صفحات	:	۲۹۳ صفحه
قطع	:	وزیری
قیمت	:	۷۰۰۰۰ تومان
شابک	:	978.600.445.138.3
لیتوگرافی، چاپ و صحافی	:	صدف

آدرس: یاسوج، خیابان ارم، فرعی ۹، پلاک ۱۰
تلفن: ۰۹۱۷۷۴۱۰۵۹۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	چکیده
فصل اول : کلیات، تعاریف و مفاهیم	
۱۵	بیان مسأله
۱۶	روش تحقیق
۱۶	فرضیه‌های تحقیق
۱۶	پیشینه‌ی تحقیق
۱۷	اهداف تحقیق
۱۷	- هدف اصلی
۱۷	- اهداف فرعی
فصل دوم : چهارچوب نظری و پیشینه‌ی تحقیق	
۲۱	مقدمه
۲۴	عناصر طبیعت در شعر فارسی
۲۷	عناصر طبیعت در صور خیال در سه سده‌ی نخست
۳۲	عناصر طبیعت در صور خیال در فاصله‌ی ۴۵۰-۴۰۰ هجری (دوره منوچهری و فخرالدین گرجانی)
۳۴	عناصر طبیعت در صور خیال در فاصله‌ی ۵۰۰-۴۵۰ هجری (دوره بلقرج رونی و ازرقی هروی)
۳۶	عناصر طبیعت در صور خیال در فاصله‌ی ۵۰۰ تا ۶۰۰ هجری (عناصر معنوی شعر)

۳۷	طبیعت از دیدگاه شاعران
۳۷	- رودکی
۳۹	- فردوسی
۴۱	- فرخی
۴۳	- منوچهری
۴۶	- اسدی طوسی
۴۷	- دقیقی
۴۸	- عنصری
۴۹	- مسعود سعد

فصل سوم : زندگی نامه و آثار

۵۵	زندگی و آثار
۵۶	خانواده
۵۷	تحصیلات
۵۷	آشنایی با شاعران و انجمن های ادبی
۵۹	استادان
۵۹	سفرهای خارجی
۶۰	آثار شفيعی کدکنی
۶۰	اثر اول: (زمزمه ها)
۶۱	اثر دوم: شبخوانی
۶۲	اثر سوم: (از زبان برگ)
۶۳	در کوچه باغ های نیشابور
۶۵	مثل درخت در شب باران
۶۶	از بودن و سرودن
۶۷	بوی جوی مولیان
۶۸	هزاره ی دوم آهوی کوهی
۷۱	ویژگی های شعر شفيعی کدکنی

فصل چهارم : تحلیل داده‌ها، بحث‌ها و نتایج

۷۵	علم بیان
۷۵	تشبیه (Simile)
۷۶	الف) طرفین تشبیه
۷۷	ب) انواع تشبیه به اعتبار مفرد یا مرکب بودن طرفین
۷۸	پ) انواع تشبیه به اعتبار وجه شبه
۸۰	ت) تشبیه به اعتبار وجود یا عدم ادات تشبیه
۸۱	ث) انواع تشبیه به لحاظ شکل
۸۳	استعاره
۸۳	انواع استعاره
۸۴	- استعاره مصرّحه
۸۴	- استعاره مجرده
۸۵	- استعاره مرشّحه
۸۶	- استعاره مُطلّقه
۸۶	- استعاره مکینه یا کنایی
۸۷	- استعاره کنایی در هیأت جانور یا حیوان (جانور گونی یا Animism)
۸۷	- استعاره کنایی در هیأت نبات (گیاه گونی)
۸۷	- استعاره کنایی در لباس جماد (تجسم)
۸۸	مجاز
۹۱	کنایه
۹۳	نماد چیست؟
۹۴	بازشناسی حد و مرز نماد
۹۴	۱. رابطه نماد و مجاز
۹۵	۲. رابطه استعاره و نماد
۹۶	۳. رابطه نماد و کنایه
۹۷	۴. رابطه نماد و تمثیل
۹۷	شقیعی و طبیعت
۹۷	آسمان
۱۲۰	شب

۱۶۳	صبح
۱۷۳	خورشید
۱۸۶	ماه
۱۹۲	ستاره
۱۹۹	آب
۲۰۸	ابر
۲۱۸	نسیم
۲۲۳	دریا
۲۳۰	باران
۲۴۹	بهار
۲۶۱	زمستان
۲۶۴	پاییز
۲۶۷	درخت
۲۷۷	کبوتر
۲۸۲	نمودار فراوانی عناصر طبیعی در شعر سفیدی گدگنی

فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادها

۲۸۷	نتیجه گیری
۲۸۹	پیشنهادها
۲۹۰	منابع و مأخذ

چکیده

محمدرضا شفیعی کدکنی از شاعران معاصر است که در آثارش توجهی ویژه به عناصر طبیعت دارد و بازتاب این عناصر به شعر شاعر تشخص سبکی خاصی داده است. وی با زبان نمادین و کاربرد صور خیال، توانسته آرزوها، دغدغه‌ها و افکارش را با عناصر طبیعت درآمیزد و آن را به بهترین شکل با مخاطب سهیم شود. در پژوهش حاضر با ۱۳ روش توصیفی - تحلیلی به بررسی جلوه‌های طبیعت با تأکید بر صور خیال در اشعار شفیعی کدکنی پرداخته شد، به این معنا که این تحقیق ۱۶ عنصر از پرسامدترین عناصر طبیعت را که در شعر شفیعی به کار رفته، هم از جهت محتوا و هم از جهت صور خیال مورد بررسی قرار داده شد، تا تأثیر این عناصر را بر خیال و احساس شاعر دریافته، بتوان به دنیای خیال انگیز شاعر و شعر او وارد شد پنج عنصر «شب، صبح، باران، ابرو بهار را بیش‌تر از سایر عناصر در شعر خود به کار برده است، وی با دیدی سمبولیک به طبیعت و انسان نگریسته است و صورخیال نیز سهیم عمده‌ای در بیان ذهنیت و شکل‌گیری هنر او دارد. بیشترین بسامد گونه‌های خیال در شعر او به ترتیب نماد، تشبیه و استعاره مکنیه (تشخیص) است.

واژگان کلیدی: اشعار شفیعی کدکنی، جلوه‌های طبیعت، صورخیال، نماد.